

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnishtvu naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

O delovanju konsumnih društev.

Govoril na shodu trgovcev in obrtnikov Dragotin Lapajne.

Slavni zbor, častiti tovariši!

Ko smo narodni trgovci sklenili sklicati velik shod trgovcev in obrtnikov v Ljubljano, da se posvetujemo, na kak način bi preprečili pogubonosno delovanje konsumnih društev, začel je „Slovenec“ proti temu shodu ruvati, grozil je z najostudnejšimi grožnjami, kako se bode maščeval nad onimi, ki bi se drznili udeležiti tega shoda. Toda te grožnje niso nas obdržale doma, te grožnje padle so na nerodovitna tla, in prišli smo v takem številu, ki dela čast našemu shodu.

Da pa smo prišli v tolikem številu, to dokazuje, kako potreben je bil ta shod, to jasno govori, kolika nevarnost preti trgovskemu in obrtnemu stanu od one stranke, ki si je napisala na svoj prapor: „Konsumna društva povsod“. To geslo, katerega se je klerikalna stranka sedaj tako krčevito oklenila, odmevalo bode sedaj še glasneje iz vseh kotov slovenske domovine, to geslo pa bode pričalo tudi, da klerikalni stranki ni za to, kako bi narod rešila, temveč za to, kako bi vse svobodnomisleče podjarmila.

Ako se vprašamo, gospodje moji, je-li ustanovitev konsumnih društev res tako potrebna, potem mora vsak pošteno misleč človek takoj priznati, da ne, da pri nas sploh nikdar potrebna bila niso. V vsakem, skoraj najmanjšem kraju nahaja se tudi že manjša ali večja trgovina, katera ima gotovo potrebnejše stvari na razpolago. In ravno vsled teh obilnih prodajalnic je konkurenca tujim trgovcem tako velika, da se o kakem odiranju odjemalcev res govoriti ne more. Slovenski trgovec živi ob tako majhnem zaslužku, kakor morebiti nikjer drugod ne. Zatorej pa tudi vidimo, da pri nas srednji stan še ni dospel do tiste stopinje, katero bi lahko zavzemal, to pa le radi tega, ker vsled premalo razvite trgovine ne more do onega blagostanja priti, ki bi mu dalo priliko, izobraziti se in prostejšo dihati. In ta srednjeveška stranka, ki dobro vé, da bi ji bil svobodni trgovec in obrtnik

grobokop, katera vé, da bi ji ljudstvo, ki bi imelo tudi svobodne voditelje, kmalu pokazalo hrbet, ta stranka sklenila je vso prostost utesniti, vso svobodno mišljenje uničiti. Da pa to lažje doseže, mora najprvo uničiti trgovski in obrtniški stan, kedar tega ne bode, tedaj je dosegla vse. To doseči bi ji bilo pa le mogoče, ako bi mi spali, ako bi mi legledali, kako se snuje društvo za društvo, ter jokali in stokali, storili pa nič. Zatorej je nastal v nasprotnem taboru tudi tak vrišč, zatorej švigajo strele na vse kraje, ker si je že skoraj obupani trgovec drznil dvigniti svoj glas, ker je spoznal, da klerikalna stranka ne misli pomagati, ter da hoče jedino le iz političnega sovraštva in gospodoželjstva uničiti vse, kar ne priseza brezpogojno na nje evangelij. Da je laž, ko piše „Slovenec“, da se bode tiste trgovce podpiralo, ki se današnjega shoda ne udeležijo, pričuje dovolj to, da gospodje ne prizanesajo niti tistim trgovcem, ki so klerikalnega mišljenja, da brezsrčno pustijo poginiti tudi te, ki so bili dosedaj njih najzvestejši pristaši. Da je to resnica, gospodje moji! imam dokaz v rokah, ki jasno govori, da klerikalcem ni na tem ležeče, če pogine tudi jeden ali drugi izmed njih srede, samo da dobijo večino na svojo stran.

Vprašam Vas, gospodje, kje na Kranjskem se je že stanje kmetov vsled konsumnega društva izboljšalo? Kje na Kranjskem si je že kak kmetič s konsumnim društvom kaj opomogel? Mislim, da stavim zaman to vprašanje, in da bi pač lahko dobil le nasproten odgovor.

O pač, koristijo konsumna društva, ampak komu? Jedino le oni politični stranki, ki jih je s tem namenom ustanovila, da bi narodne trgovce in obrtnike uničila.

Gospoda moja! Kako bi pač mogla konsumna društva s svojim dosedanjim delovanjem kaj koristiti? Ako si ogledamo to, potem moramo strmeti, da je kaj takega sploh koncem 19. stoletja mogoče. Ako človek sliši, kar se pripoveduje o konsumnih društvih in njih voditeljih, potem mora nehoté dvomiti o resnici takih dogodov. Ali vendar, gospoda moja! je to žalostna resnica, resnica, ki je sodnijsko dokazana, ki pa, žal, zaslepljenim še do sedaj ni mogla

odpreti očíj. Ne bodem omenjal tukaj vseh podrobnostij, ne bodem popisoval vseh protizakonitih korakov, katere delajo konsumna društva, saj je bilo v časnikih že dovolj razpravljano in onim, ki so že s takim konsumnim društvom osrečeni, je že itak znano, kako se ljudstvo v teh društvih zapeljuje. Toda, da tisti, ki niso niti brali niti niso še tako srečni, da bi imeli že take osrečevalce ljudstva v svojem kraju, tudi nekoliko zvedó, na kak način se lahko kmetu pomaga, naj sledi nekaj izgledov.

Prvo mesto zavzema mej vsemi vse-kako vzor vseh konsumnih društev, to je ono v Starem trgu, z gospodom Petrom na čelu.

To konsumno društvo je vzor vseh pivnic, vzor vseh prodajalnic, vzor vseh šnopsarij, vzor vseh kuhinj, sploh vzor vseh vzorov.

Da se tam kmetu boljše godi, skrbi konsumno društvo na primer za to, da se potoči na leto vsaj 500 hl vina ali bolje pristnega petijota, (žganja). Pri otvoritvi društvene gostilne pojedli so členi prvi dan kar tri pečene prešiče. Koliko se je pri tej slavnostni otvoritvi potočilo pristnega tirolskega petijota, nam zgodovinar ni vedel povedati, ker je bila gnječa okrog sodov tolika, da se ni moglo videti, koliko litrov se je potočilo te žlahtne kapljice. V drugem kraju zopet stoji gospod kaplan v društvenih vratih ter kličejo svoje ovčice v svojo prodajalno, kjer ponujajo lepim dekletom krasne rute, židane pangelce, francoske moderce po meri, moškimi fino blago za hlače, narajene obleke itd. Še drugod pripelje kak člen več gostov seboj v društveno gostilno ter ukaže vina. Tam pijejo vsi, bodisi člen ali nečlen, na knjižico, in potem plačajo onemu, ki jih je pripeljal, kolikor odpade na vsacega.

Da postanejo gospodje pa bolj domači, morajo si dovoliti včasih tudi kako šalo, kaj to koga briga, če tudi ni stanu primerna. Saj namen pospešuje sredstva.

Tako je nekje gospod kaplan sedel v društveni gostilni s svojimi kmetiči. Da jih bolje zabava, hoče jim pokazati, kako se kupujejo krave in voli. Hajdi, črno suknjo doli, rokave zavihat in glihanje se prične. Liter za litrom na mizo, kričanje in raz-

grajanje, in krava je kupljena. Mej tem pa se obleče kmetički fant v kaplanovo suknjo in predstavlja pobožnega kaplana! Ali ni to primerna zabava?

Pa tudi igrati se mora s členi, če tudi pozno v noči, saj v društvenih prostorih je vse dovoljeno. In nič posebnega to ni, če vam kdo pove, da so kegljali s kaplanom, in da so kar goldinarji ležali na tleh za stavo.

Gospoda moja, res neverjetno je to, kar se sliši, in čuditi se moramo, da poklicani faktorji vse to vidijo, a ne storé proti temu nobenega koraka.

Kam bode to dovedlo kmeta, kaj bode postalo iz naših posestnikov? Ali, glavni namen konsumnih društev je ta, da kolikor mogoče veliko konsumirajo, posebno petijota, in da koncem leta pokažejo, koliko dobička so napravila. Pri tem pa seveda zamolče, koliko vina je ubogi kmetič več popil, kakor bi ga bil sicer, koliko špirta je popilo zapeljano ljudstvo, koliko denarja se je znosilo po nepotrebnem v konsumno društvo, in koliko posojila je moral kmet najeti, da je lahko kupljeno blago takoj poplačal.

To počenjanje se mora maščevati, to mora dobiti svoje zaslužen plačilo, in tisti, ki so to zakrivali, bodo še proklinjali uro, ke so si izmislili zlorabiti postave in ustanavljati konsumna društva na taki podlagi in iz tako podlih nagibov. Gospodje moji! tako delovanje pa ne škoduje le posameznim, tako delovanje ne bode uničilo le posameznega člena moralno in gmotno, tukaj mora podivjati ves narod, pri takem počenjanju poginiti mora vse! Kdor zagovarja tako počenjanje, kdor trdi, da bode na ta način rešil našega kmeta, da bodo ljudstvo oprostil sponoderštva, ta mora biti ali že sam toliko zaslepljen, da v resnici ne vidi, kaj da dela, ali pa mora biti toliko hudoben in tako nemoralen, da tira iz zgolj lastnega dobička narod v pogubo. Ako se slišijo o voditeljih konsumnih društev, ki so večinoma duhovni sami, ali za katerimi stojé duhovni, take dogodovce, kakor smo ravno pred kratkim jedno zvedeli, ali, ako slišimo, da se duhovni pretepajo celo s svojimi ovčicami, potem si pač lahko vsak napravi sodbo, kaj bode nastalo iz takega počenjanja.

LISTEK.

„V imenu znanosti“.

(Spisal D. M.)

(Konec.)

Pisatelj je jasno in gotovo, da vidimo in spoznavamo zunanji svet, kakoršen je v resnici. In dokaz za to gotovost? Bog je naš um in stvari tako naredil, da „se ujemajo“, da torej niti ne moremo drugače, nego da spoznavamo resnično. To je vsekakor zelo praktično urejeno. Vse se s tem razlaga „lahko in preprosto“. Vse se družu v tej razlagi, česar potrebujemo za razlago. In gospod Lampe se huđuje nad „čudnimi“ modroslovci, ki imajo zoper tako razlaganje „neopravičene pomisleke“. —

Pri nas se rešujejo samo načelna in velika vprašanja, n. pr.: Kaj je resnica? Kaj je spoznavanje? Kaj je lepo? Kaj je umetnost? itd. „Naše“ modroslovje se kaj rado bavi z najviljimi „resnicami“, in to s precejšnjo sigurnostjo in samozavestjo. Veliki misleci velikih narodov niso reševali, kaj šele rešili takih vprašanj, ker so že davno uvideli, da velja v gotovih vpraša-

njih tudi največjemu duhu: Ignoramus et ignorabimus; pri nas pa te vpraša že vsak semeniščan z občudovanja vredno smelostjo: „Kaj je torej po tvojem mnenju resnica, lepota, dobrota, umetnost itd.“ — in če mu sirota ne veš gladko odgovoriti, smehlja se ti ironično in tvoje znanstveno ime je pri hudiču. — Tudi v „Cvetju“ čitamo kopico takih visoko donečih vprašanj kot naslove posameznim oddelkom. Bati se je, da bo knjižica pospeševala in utrjala smešni naš „univerzalni diletantizem“ na jedni strani, na drugi pa ostala brez vsakega vpliva; zadnje je vsekakor boljše od prvega. Kaj pomagajo naslovi, če je rezultat takih dolgih deklamacij = 0! Pomagano ne bo s takim modroslovjem ne tem, ne onim, in pisatelju velja isto, kar je dejal o domoljubih, ki imajo dobro voljo, a si izbirajo krive poti. Njihovo prizadevanje nima uspeha in sadu.

G. pisatelj pač sam ne misli, da bo s frazami, kakor je ta-le: „Lepota je tista popolnost ali dobrota kake stvari, ki se javi ali kaže po vnanje“, svojim rojakom kaj koristil. Dvomimo, da si je velika večina bralcev pri čitanju takih in enakih definicij sploh kaj mislila.

Socijologična razmotrivanja gospoda Lampeta so pač še malo manj, ko samo neznanstvena. Vsi prejšnji in moderni družboslovci se seveda zavračajo, ker se nahajajo v kategoriji „krivih“, njihova znanstvena raziskovanja niso vredna — počenega groša. Jedino pravo je pogodil g. pisatelj sam, in sicer kar v dveh vrsticah: „Ako je narava vir in podlaga družbi, tedaj je družba od Stvarnika ali od Boga, ker je on začetek naše narave.“ In gospod avtor pristavlja:

„Kako lahko je to umeti! Kaj bi iskali neosnovanih učenjaških sestavov, kaj bi sprejemali prazne izmišljotine namestu jasne resnice!“

„S tem pa smo, — četudi je naše dokazovanje kratko — mnogo pridobili za svoj namen.“

Za „svoj namen“ morda — nekaj, za znanstveno socijologijo — nič!

Socijalizem po pisateljevem mnenju nima znanstvene podlage.

Take znanstvene podlage, kakor jo hoče dati g. Lampe slovenskemu modroslovju, Marx seveda ne posna; vilo temu ali ravno zaradi tega pa priznavajo učenjaki, tudi bogoslovci, trajno znanstveno

vrednost njegovih del, in naj pišejo slovenski modro- in družboslovi v Ljubljani makari vsakega pol leta nove bombastične članke o „razpadajočem“ Marxizmu; saj jim je že nekaj šport „pobijati“ in zopet „pobijati“ može à la Marx, Darwin itd.!

Gospod pisatelj zahteva od države, da štiti in spoštuje sebnost in duševno svobodo, toda samo tedaj, če je prikrojena po njegovem vzorcu; ker „kadar trpi državna oblast, da se uče po šolah in knjigah uporni nauki in brezverstvo“, tedaj je „žalostno“, da si „državna oblast sama koplje svoj grob“.

Gospod pisatelj naj mi oprostí izraz — toda ta stavek ne diši — po cvetju...!

Kaj jednekega se navadno v znanstvenih knjigah ne čita!

Ni nam treba posebej povdarjati, da se je pisatelj pri svojih razmotrivanjih o duši in o Bogu oddaljil od znanstvenega stališča — nedogledno; drugače pri takih predmetih niti mogoče ni, zato pa mu tega tudi nihče ne more šteti v zlo. Smešno in neznošno pa je, če si nadeja pri tem s vso resnobo znanstveno krinko, s katero se mu nikakor ni možno zabavati tako, da bi se ne videla bogoslovna

Seveda bodo zopet trdili, da stranka ni odgovorna za posameznike, ali, gospoda moja, to niso več posamezni slučaji, posebno se ne morejo zapisati tem osebam samim na rovaš, ako so ti voditelji stranke. Da pa res stranka tako počenjanje odobruje, nam priča dejstvo samo, da se taki posamezniki puste v svojem delovanju popolnoma v miru. Nihče se ne zmeni, kaj počenjajo, nihče nič ne reče, če so še tolikokrat sodnijsko kaznovani, še več, oni dobé zahvalo, oni se proglasé za mučenike narodove. Kak ugled si bodo s takim postopanjem pridobili pri ljudstvu, tega ti fanatiki sedaj ne vidijo, ker sploh ne verjamejo, da ne delajo prav.

Res je, gospoda moja! da bodo s takim počenjanjem morebiti dosegli svoj namen, da uničijo srednji stan, da uničijo trgovino in obrtnijo. Posledice njihovega delovanja so se že pokazale, in marsikak pošten trgovec je moral vsled tega počenjanja že zapreti svojo trgovino, marsikatera pobožna vdova in samica s strahom že vidi čas, ko ji zapro njen mali užitek, ko bode morala na stare dni od hiše do hiše vsled krščanske ljubezni takih ljudi, usmiljenja iskati. Toda ti oznanjevalci ljubezni se ne menijo za to, saj postanejo sami bogati trgovci in potem bodo mej obožani narod že delili miloščino.

Ali gospodje moji, kam bi prišli, ako bi se res trgovski in obrtnijski stan uničil? Vse velike države, vsi narodi tekmujejo mej seboj, kako bi trgovino povzdignili, ker vidijo, da je cvetoča trgovina podlaga vsemu blagostanju, ker vidijo, da je trgovski stan oni stan, ki je državi vir najboljših dohodkov. Odkar svet obstoji, cvete že tudi trgovina, in oni narodi, ki so bolj skrbeli za razvoj trgovine, oni narodi so bili in so mej prvimi.

Tudi pri nas v Avstriji se je ravno zadnji čas pričelo gibanje, kako bi se trgovina povzdignila, tudi pri nas je vlada spoznala, da morejo narodi le na podlagi krepko cvetoče trgovine napredovati ter je pričela delati na to, da bi zamogli tekmuovati z drugimi državami. Toda pri nas na Kranjskem je stvar drugačna, pri nas na Kranjskem je stranka, katera je spoznala, da bi cvetoča trgovina bistrila tudi duh, katera je spoznala, da bi blagostanje srednjega stanu rodilo tudi svobodnomisleče može, katera je uvidila, da bi bila cvetoča trgovina njej v kvar, in zatorej je sklenila, da mora trgovino uničiti, da mora podjarmiti vse, kar si upa prosto misliti. Namesto da bi izvrševala svoj vzvišen poklic, da bi ljudi učila ljubezni do bližnjega, da bi oznanjevala mir, prijeli so njeni voditelji za bojno kopje, sovražna tromba je zadonela in boj za življenje in smrt so nam naznanili. Ali, gospodje moji, ta boj, katerega so nam usilili, nas ne ustraši, šli bodemo v boj za svoj obstanek, ramo ob ramo kakor jeden mož, in tvorili bodemo močno falango, katere tudi blagoslovljene pušice naših kaplanov-trgovcev ne bodo prodrle in predenj bode padel zadnji trgovec na Kranjskem, pasti mora tudi zadnji kaplan-trgovec.

V Ljubljani, 7. aprila.

Goriški deželni zbor.

Dne 15. t. m. se snide goriški deželni zbor, toda vlada še ni imenovala nasled-

obleka. Če se dviga v nedogledne višine in se drsa po tako megljenih motvozih, ni več znanstveni raziskovalec. Religija pa se tudi po njegovi sodbi ne sme mešati z znanostjo. Žal, da se gospod pisatelj tega stavka ne drži, nego se povzdigne malone pri vsakem važnejšem raziskavanju končno na svoj bogoslovski vrhunec, kamor mu znanost ne more slediti.

Na strani 119. čitamo: „Sploh se mora reči, da nam vsa priroda in vse naše mišljenje izpričuje Boga. Oni, ki vendarle neče priznati Boga, mora ves svet misliti si poln ugank in samih „nemogočih“ rečij, češ, vse stvari so se naredile same iz sebe, kakor se jim je ljubilo.“

Zato ni torej niti najmanjšega dvoma, marveč je nad vse trdna resnica, da je svet iz drugega bitja, da je ustvarjen ali narejen iz nič (nič pa po pisateljevih izvajanjih na str. 51. ni!). Kako lahko in preprosto se razlaga začetek sveta s tem, da pravimo: Bog je svet ustvaril! Kako lepo se družijo v tej razlagi vse, česar potrebujemo za razlago!

Deloma je gotovo res, kar pravi pisatelj o „bogotajcih“, dasi se dandanes dá že marsikatera „uganka“ in „nemogoča

nika odstopivšega deželnega glavarja, grofa Coroninija. Italijani imajo sedaj z enim glasom večino v deželnem zboru ter zahtevajo, da se vzame glavar iz njihove srede. Slovenci pa pravijo, da se mora vzeti glavar iz njihove srede, ker slovenski poslanci zastopajo večino naroda. Razen tega bode italijanski glavar zavlekel izvršitev predloge glede deželnih šolskih fondov, kakoršne zahteva vlada. Slovenci groze z abstinenco, ako se jim ne vstreže. „Reichswehr“ miri Slovence, češ, da naj stremijo za tem, da dobe večino v dežel. zboru, potem bo glavar tudi njihove narodnosti, sedaj pa imajo pravico do glavarja Italijani, ki morajo rešiti omenjeno šolsko predlogo.

Nesloga mej nemškimi opozicijonalci.

Nemška ljudska stranka bode imela bodoči ponedeljek poseben shod, da se izrazi glede prejšnjega dne, t. j. v nedeljo, sklenjenega skupnega nemškega programa. Radikalci izjavljajo, da se jim zdi tak skupen nemški program, kateri more zvedeti vlada, velika nevarnost za nemštvo ter se branijo z vso silo, da bi se ta program objavil. Boje se namreč, da bi mogla vlada potem vsaj deloma izpolniti želje Nemcev, kar bi imelo za posledico izstop jedne ali druge opozicijske stranke. Radikalci torej tajno spletkarijo proti shodu vseh opozicijskih delegatov ter sumničijo ustavne veleposestnike in krščanske socialiste, da nimajo poštenih namenov pri tej konferenci. Radikalec dr. Lemisch ni hotel sestaviti programa za Koroško, naznanja pa, da se udeleži konference vendarle, in sicer kot „Kiebitz“, „um scharf darauf zu achten, dass daselbst (t. j. na konferenci) nicht falsch gespielt werde.“ Lemisch in njegovi radikalni tovariši hočejo torej drugim delegirancem le na prste gledati, jih nekako policijsko nadzorovati ter jih potem — če se jim bo zdelo potrebno — denuncirati javnosti. Seveda je to nezaupljivo in skrajno razžaljivo postopanje radikalcev razdražilo vse druge opozicijonalce, da sedaj napadajo Lemischa ter zahtevajo, da se izključi s konference ter se opraviči. Nacionalni „Grazer Tagblatt“ ga seveda brani ter zatrjuje, da je taka nezaupljivost prav potrebna in umestna. Konferenca nemških zaupnikov v nedeljo bode dala morda samo povod, da se že itak malo složne, ter le vsled Wolf-Schönererjevega terorizma skupno nastopajoče opozicijske stranke docela razdružijo.

„Proč od Rima!“

Schönerer je upal, da bode prestopilo do Velike noči 10.000 Avstrijcev v protestantizem, a se je zmotil. Tako visocega števila navzlic najbesnejši agitaciji ni bilo možno doseči. Sedaj je izdal Schönerer nov poziv do avstrijskih Nemcev, naj hité prestopati, ter da jim ni treba čakati, da se doseže število 10.000. Imen prestopnikov Schönerer ne misli objaviti. Wolf je tudi že prestopil z vso svojo družino, Schönerer pa hoče biti 10.000. prestopnik.

Sleparska volitev Zaimisa.

Grški ministerski predsednik, Zaimis je demisijoniral, ker je verifikacijski odsek grške zbornice s 13 glasovi soglasno izjavil, da je njegova volitev neveljavna. Poročilo tega odseka trdi, da je vplival Zaimis na

reč“ razložiti naravno. Vender je treba vprašati, ali je le za pičico na boljem oni, ki koncentruje vse te uganke in nemogoče reči izven sveta ter to jednoto vseh ugank in nemogočih rečij zaznamenuje s posebnim imenom? Bistveno, po uspehih in po rezultatih svoje metode se ne razločuje prav prav nič od onih, razlika je le v metodi! Njegove uganke so v nekem smislu še bolj zamotane od onih, ki jih kaže svet kot tak več ali manj očem vsakega opazovalca, in ne malo ni opravičen očitati onim, da ne pojmi vseh pojavov svetovnega gibanja; saj se njemu samemu ne godi nič bolje, da, celo slabše, če se sploh reflektuje na kako razlago v znanstvenem smislu in ne izpeljava mehanično vseh „ugank“ iz onega absolutnega izvensvetnega središča, kjer jim je bil nakazal prostor. Naivno je, kar piše g. pisatelj dalje: „Zakaj se pač bogotajci branijo imeti za začetnika sveta tako bitje, ki je kolikor toliko podobno nam ljudem?“ Toda tukaj je pri nas najbolje, da se neha...

Kdor iz teh vrstic ni uvidel, kako je znanstveno stališče pisateljevo in kaka je znanstvena vrednost takega modroslovja, naj blagovoli prečita „Cvetje“ do konca!

svoje volilce s prepovedanimi sredstvi, da je v svojo svrhu imenoval, prestavil ali odstavil več uradnikov, da je zlorabljal državne denarje v volilne, agitatorske namene. da so agitirali zanj ljudje, ki so bili občešeni kot duhovniki ter so zahtevali, naj prisežejo ljudje na sv. pismo, da bodo glasovali za Zaimisa. Verifikacijski odsek se je o vseh teh obdolžitvah preveril, zato je Zaimis moral odstopiti.

Aguinaldova taktika.

Neki ameriški častnik, ki je živel mej Tagali, poroča, da ima Aguinaldo 40.000 pušk modernega in 25.000 starejšega zistema. Vsako puško rabi 5 vojakov, ki se menjajo ter se nadomeščajo. Tudi v vročem boju sledi za vsakim vojakom rezerva, ki skoči na mesto, ako prednik omaga ali celo pade. Aguinaldovi vojaki smejo streljati le na cilje, ne pa kar v negotovo; rabijo tudi brezdimni smodnik. Vojni se izogibljuje, pač pa nadlegujejo vedno Amerikance s svojimi napadi. Ker jih je vedno nekaj v rezervi, ima Aguinaldo za vsako uro nekaj spočitih bojovnikov, ki preganjajo Amerikance. Tagali so tudi jako skromni v jedi in obleki, kar pa Amerikanci niso.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 5. aprila.

Seji je predsedoval župan Hribar, kateri se je najprej s toplimi besedami spominjal umrlega nadvojvode Arnošta in si izprosil dovoljenje, da sporoči sožalje obč. sveta na najvišje mesto.

Župan je dalje naznanil, da je kranjska hranilnica odpovedala jeden del prostorov, katere ima v najemu mestna občina za obrtne strokovne šole v Virantovi hiši.

Obč. svet. dr. Požar je ožigosal postopanje kranjske hranilnice. Odpovedala je na 5 mesece, kakor ne postopa reelen hišni posestnik napram dobri stranki. Občina nima pravice predpisavati kranjski hranilnici, kako odpovedati prostore, a reči se mora, da je kranjska hranilnica spravila občino v jako občutno zadrego. V petih mesecih se ne da dobiti drugih prostorov za obrtno šolo. Z ozirom na dopis kranjske hranilnice naj se magistrat pooblasti, dogovarjati se s hranilnico, da podaljša pogodbo vsaj za dve leti, ker je dosti prostora v Virantovi hiši. Mej tem pa naj se pospeši zgradba poslopja za obrtno šolo. — Sprejeto.

Končno je župan naznanil, da je vlada odobrila premembo regulacijskega načrta za Rimsko cesto.

Mestni komisar Tomec je poročal o napolnitvi ledenice v mestni klavnici. Magistrat je naročil 28 vagonov leda po 18 gl. Stroški znašajo skupaj 1249 gl. 50 kr. Kredit se je prekoračil za 49 gl. 50 kr. Občinski svet je prekoračenje kredita naknadno odobril.

Stavbni svetnik Duffe je poročal o napravi kanala od Mesarskih ulic po Poljanski cesti in Delavskih ulicah do Ljubljanske. Načrte je občinski svet že odobril. Ponudninske razprave sta se udeležili dve tvrdki. Poročevalec je predlagal, naj se delo odda tvrdki Ed. Ast v Zagrebu po enotnih cenah. — Sprejeto.

Obč. svet. dr. Tavčar je poročal o izvolitvi jednega člana v meščanski odbor namesto g. I. Kobilce in predlagal, naj se izvoli g. Jakob Zalaznik. — Sprejeto.

Obč. svet. dr. Tavčar je poročal o izvolitvi dveh zastopnikov v glavni odbor za obdelovanja močvirja in sta bila izvoljena obč. svet. Žužek in mestni komisar Tomec.

O prošnji hišne posestnice Iv. Bončarjeve za brezbremski odpis nekega sveta je poročal obč. svet. dr. Hudnik in je bil magistrat pooblaščen, da podpiše odpisno privolilo.

O prizivu hišnega posestnika Martina Trpotca na Resljevi cesti proti magistratnemu nalogu glede odstopa sveta v Čopovih ulicah. Radi tega je prišlo že do prepira, ki je prišel do upravnega sodišča, ker Trpotec ni hotel odstopiti brezplačno toliko sveta, kolikor ga je treba za novo cesto. Upravno sodišče je pritrdilo občini. Mej tem je Trpotec sezidal svojo hišo. Trpotec je izjavil, da odstopi toliko sveta, kolikor ga je pred to parcelo, branil se je pa odstopiti svet pred sosedno parcelo in zahteval po 5 gl. odškodnine. Magistrat je letos sklicuje se na razzodbo upravnega

sodišča, ukazal Trpotcu, da mora svet, kar ga treba za Čopovo ulico brezplačno odstopiti in izdati prepisno listino. Proti temu je Trpotec vložil rekurz, pridržuje si pravico, da nastopi tudi sodno pot. V rekuru pravi, da po stavbnem redu ni dolžan občini toliko sveta odstopiti, kakor magistrat zahteva. Poročevalec je pre dlagal, naj se priziv kot neutemeljen zavrne. — Sprejeto.

Obč. svet. dr. Hudnik je poročal o pritožbi dimnikarja Jos. Spitzerja radi oddaje dimnikarskih del v topničarski vojašnici. V pritožbi pravi, da bi bil delo ceneje prevzel. Ker je pritožba nedopustna, se je zavrnila.

Obč. svet. Pavlin je poročal o pravni strehi na stolpu na Gradu. Stroški so se mimo dovoljenega kredita povišali za 117 gl. in jih je občinski svet naknadno odobril.

Obč. svet. Pavlin je poročal o regulacijskem načrtu za mestni del ob Dunajski cesti nasproti topničarski vojašnici. Načrti so se naročili pri diplom. arhitektu Fabianju, kateri je načrt predložil brez utemeljenja. Stvar pa je nujna, ker se namerava na tem svetu zgraditi nekaj poslopij. Po tem načrtu se obdrži cesta v Kleče, pred topničarsko vojašnico pa je projektiran majhen trg. To je jedina bistvena prememba prvotnega načrta, druge premembe so nebitvene. Prostori naj se zazidajo v odprtem sistemu, a dovoljeno naj bode v smislu § 75. stavbnega reda tudi zidati v strnjenem sistemu, če se napravi večja skupina, in če to zahtevajo tehnični razlogi. Predvrti se naj zahtevajo samo nasproti vojašnici, ker ga tudi ta ima.

Obč. svet je regulacijski načrt odobril in sprejel predlog glede odprtega oziroma strnjenega sistema in glede predvrtov.

Obč. svet. Žužek je poročal o stavbnih črtah v Zatiških ulicah in je predlagal, naj se dotično poročilo dež. vlade radi obdržitve stare stavbne črte na južni strani vzame na znaje, določitev severne črte pa se odloži, ker nima nobenega pomena, kajti Zatiški dvorec se prezida, ne da bi se premenilo glavno zidovje.

Župan Hribar je mnenja, da nasveti involvirajo prepoved prezidave. Kolikor časa ni določena črta na severni strani, se ne morejo zgoditi nikake preuredbe. Tako zavlačevanje nima nikacega praktičnega pomena. Na Sv. Jakoba nabrežju je tako malo prometa, da ni treba dveh ulic tja in da zadostujejo ulice mej Plaučevo hišo in Zatiškim dvorcem. Nasvetovani predlog je šikana napram vladi. S predlogom dr. Požarja glede obrtnih šol ne bomo nič dosegli in najbližje bo Zatiški dvorec za namestitev obrtnih šol. Če zadržimo prezidavo zatiškega dvorca, ne bomo dobili prostorov za obrtno šolo. Župan je predlagal, naj se ulica, ki je projektovana mej Günzlovo hišo in Zatiškim dvorcem, opusti.

Obč. svet. Pavlin je rekel, da v stavbenem odseku nihče ni mislil na šikaniranje vlade, a prezidava ne bo znatna, zato lahko ostane črta, saj ni treba izdati stavbne prepovedi, ulica pa bi bila z 8 m širokosti preozka.

Župan Hribar je izjavil, da vlada namerava tako obsežno prezidavo, da vlada ne sme zidati, če projektovane ulice na papirju ostanejo.

Obč. svet. Žužek je opomnil, da zunanji zidovi pri zatiškem dvorcu ostanejo kakor so, notranje poprave pa ne bodo take, da bi jih mesto sploh moglo zabraniti. Le če se podero glavni zidovi, se more mesto oglasiti. Iz aktov odsek ni razvidel, kako obsežne poprave se nameravajo, a ker se z odsekovim predlogom nič ne upliva na položaj, naj se sprejmejo.

Obč. svet. Velkaverh je nasvetoval, naj se ves akt vrne stavbinskemu odseku.

Obč. svet. Šubič je opozarjal, da je vlada že pripravila vse za delo, ni torej treba vračati vse zadeve odseku, ampak naj se sprejme županov predlog.

Obč. svet. Pavlin je predlagal, naj se predlog županov spremeni tako, da naj na severni strani ostane vse kakor je, na kar je župan izjavil, da to soglašajo njegovim predlogom, dočim je poročevalec obč. svet. Žužek povdarjal, da treba vender določiti neko črto in naj se torej zatiške ulice razširijo na 12 m.

Županov predlog, da se projektovana ulica opusti, je bil sprejet.

Župan se je izrekel proti Žužkovemu predlogu glede razširjenja Zatiških ulic, češ, da predlog pomeni, da onemogoči to na južni strani, kar smo dovolili na severni strani. Če hočemo razširiti Zatiške ulice, treba vzeti 24.000 gl. in kupiti zatiški dvorec. Na prostoru nekdanje redute se bo zidala samo šola in ostane mnogo prostora, in Trubarjeve ulice so se tudi razširile, tako da je razširjenje zatiških ulic nepotrebno.

Obč. svet. dr. Stare je predlagal, naj se določi, da ostane glede regulačne črte vse pri starem

Obč. svet. Žužek je rekel, da so drugi več rezali hiše kakor on. Ulica se bo regulirala, kakor pade Zatiški dvorec, če se to tudi šele čez 50 ali 100 let zgodi. Radi določitve širjave Zatiških ulic ni treba dvorca kupovati.

Obč. svet je sklenil, da ostane širjava Zatiških ulic, kakor sedaj.

Obč. svet. Žužek je poročal o prizivu Petra Ramovša glede preuredbe njegove hiše v Florijanskih ulicah in je bilo sklenjeno, da se prizivu ugodi.

Obč. svet. Žužek je poročal o zgradbi hiše na stavbišču grofovske Stubenbergičine ustanove v Gradiščah. Napravili so se načrti za mala stanovanja za ubožnejše meščane. Na razpolago je svota 32.691 gl., a če se iz potresnega zaklada vzame še kacic 10.000 gl., bo lahko hišo zgraditi. Hiša naj se zgradi za tiste ubožce, ki vsled tega, da imajo rodbine, ne morejo biti vzprejeti v ubožnico. Prostora bi bilo za 18 rodbin, troški za zgradbo bi pa znašali 41.000 gl. Poročevalec je predlagal, naj se vladi izreče zahvala za podpore, magistratratu pa naj se naroči, da v okviru stroškov 41.000 gl. poskrbi za načrte, da se začne že letos z zgradbo.

Podžupan dr. vit. Bleiweis je opozarjal, da je bila prejšnja Stubenbergova hiša grozno nesnažna in naj se nova hiša zida tako, da se tekom let ne bo onesnažila, da bodo dobre higijenične razmere in da bo pri hiši zadosti veliko dvorišče.

Obč. svet je sprejel odsekov predlog.

Obč. svet. Žužek je poročal o določitvi stavbne črte pri Supančičevi hiši na Rimski cesti in so bili sprejeti poročevalčevi predlogi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. aprila.

— **Deželni zbor kranjski.** Obilica vsakovrstnega gradiva nas je prisilila, da smo poročilo o današnji seji dež. zbora morali odložiti za jutri. V današnji seji je dež. zbor dognal specialno razpravo o poglavju „Deželna kultura“, v katero je poseglo jako mnogo poslancev. Nacem seje so dr. Majaron in tovariši podali interpellacijo glede slovenskega uradovanja pri graškem nadsodišču.

— **Vrhniška železnica** je dograjena in se bo v ponedeljek ob 1/2 7. uri zjutraj peljala prva lokomotiva z južnega kolodvora v Ljubljani na Vrhniko. S to lokomotivo se pelje komisija in upravni odbor.

— **Shod trgovcev in obrtnikov.** Včerajšnjemu poročilu imamo še dostaviti, da se je shoda udeležil tudi poslanec dr. Majaron.

— **„Tega Hribarja bom jaz že pribil!“** — tako se je izrazil proti koncu mi nolega leta dr. Valentin Krisper proti občinskemu svetniku in deželnemu poslancu dr. Danilu Majaronu. In pribijati ga je res začel letošnjo veliko soboto! Vendar pa — ker to dandanes ni več dovoljeno — ne z žebli na križ, temveč z jeklenimi peresi na papirnate strani onega svojega časniškega organa, s katerim ima konci vsacega leta zaradi nepokritih tiskarskih računov vedno tako velik križ. Ako to pribijanje dr. Krisperja veseli, prosit mu; županu Hribarju pa, ker si ni v svesti pregreh, zaradi katerih bi moral sojen biti — še drugačni rablji ne bodo mogli do živega!

— **„Edinosti!“** Iz narodnih krogov nam pišejo: „Edinost“ z dne 5. t. m. se jezi nad našim I. člankom „Cvetje in plevel“ ter po stari navadi zopet hujska. V vojni bi bilo pač prijetno, ko bi se le tja streljalo, nazaj pa ne. Tako bi se rada vojskovala „Edinost“; seveda, napadati narodno stranko, njena društva in njena podjetja, to bi smelo biti dovoljeno, a nazaj streljati, t. j. „Edinost“ malo pokrcati, ne tega pa Bog ne daj! Potem je precej ogenj v strehi in krik: Glejte, kako narodna

stranka postopa z nami pokrajinskimi Slovence! „Edinost“ je očitala ljudem, ki največ žrtvujejo za narodne namene, da se je zanje preživelo narodnostno vprašanje (sicer v št. 77. prizna, da so požrtvovalni), očitala jim je tedaj najhujše, kar je mogoče, t. j. da niti niso več narodni, in sedaj se jezi, da smo ji odgovorili. Kdo je prvi streljal?! „Glejte, glejte, tolike občutljivosti kar hkrati!“ vskliknemo tudi mi s cenjeno „Edinostjo“. — Glede Gabrščekove afere, katero „Edinost“ vmešava v svoj odgovor, bi pa bilo bolje, da tega ni storila, kajti tako neumni vendar niso bralci „Edinosti“ da bi stavili Gabrščekova aktivna kupčijska podjetja v jedno vrsto z narodno požrtvovalnostjo. Naravnost lažnjiva je pa trditev, da bi v članku „Cvetje in plevel“ hujskali družbo sv. Cirila in Metoda proti Tržačanom; neovrgljiva je pa zopet na drugi strani resnica, da v Trstu, koder je najmanj toliko Slovencev kakor v Ljubljani, in veliko več slovenskega kapitala, nego v Ljubljani, se vendar odločno premalo stori za slovensko šolstvo napram veliko slabšim razmeram v Gorici. — Na druga zavijanja ne odgovarjamo.

— **Velika veselica za Prešernov spomenik.** Dodatno k našim poročilom o tej prelepi veselici se nam javlja, da se je posrečilo odboru pridobiti za ta večer največje in najsvobotejšje dramske umetnice in umetnike. Komu niso znana slavna imena: Ristori, Wolter, Judic, Réjane, Sarah Bernhardt, Duse, Rossi, Salvini, Coquelin, Andò, Mitterwurzer, Kainz, Irving, Zacconi itd.! Svojo nedosežno umetnost pokažejo zbranimu občinstvu v veseloigri „Moj pokojnik“ in v opereti „Mladi doktor“, zlasti pa v svetovnoznanu, vzorni tragediji „Karakala“. V pomiritev občinstva naznanjamo, da se v teh igrah ne bode prav nič streljalo. Gostujoča družba obstoja iz 62 oseb in velicega orkestra, ki bode sviral pred tragedijo jako srečno izbrane sloveče ouverture. Družba se pripelje že v nedeljo popoldne s posebnim vlakom dolenske železnice v Ljubljano. Menda se z njimi pripelje tudi pesnik-avtor, kateri pa v svoji veliki skromnosti kar v naprej hvaležno odklanja vsakovrstne ovacije, kot so šopki, venci i. dr. Vse navedeno menda zadošča za dokaz, da bo ta veselica zares zabavna in velezanimiva. Začetek je že ob 7. uri. Vstopnina za osebo 40 kr., dijaki 20 kr. Še jedenkrat pa opozarjamo, da je vsako drugo nabiranje in obiranje izključeno.

— **III. glasbeni večer**, ki so ga priredili gg. učitelji „Glasbene Matice“, je bil včeraj zvečer v mali dvorani „Narodnega doma“ ter je privabil častno število odličnega občinstva, ki je poslušalo točko za točko lepega vzporeda z vidnim zanimanjem ter dajalo znak svojega zadovoljstva in priznanja z glasnim ploskanjem. Kot prvo točko so izvajali gg. Vedral (vijolina), Junek (cello) in Procházka, (klavir) „Trio za gosli, cello in klavir“, ki ga je uglasbil g. Procházka. Gospod Procházka, katerega mojstersko spretnost na klavirju smo že imeli priliko pohvalno omenjati, se je predstavil našemu koncertnemu občinstvu včeraj kot izobražen, nadarjen komponist. Njegov „Trio“ je lepo delo, ki razodeva mislečega skladatelja, ki je dal svoji skladbi vključ v trem različnim stavkom nekaj enotnega, nekaj popolnega. Vrhu tega je njegov „Trio“ lahko umljiv tudi manj izobraženemu poslušalcu, ker je odet v cvetoče krilo ljubkih melodij. V tem oziru se najbolj odlikuje II. stavek (Andante), dasi nekoliko spominja na Lolino pesem v „Cavalleriji rusticani“. Gospodje Vedral, Junek in skladatelj so izvedli hvaležno skladbo natančno in fino. Po ti točki, ki nam je porok bogatih in lepih sadov bodočega skladateljstva gosp. Procházke, se je oglasil ljubi slavček koncertov „Glasbene Matice“ — gdč. Mira Dev. Zapela je z zvonkim, srebrnočistim, kot prozorni vir poskakujočim glasom neko Griegovo pesem ter „Škrjančkovno pesem“ iz Smetanove opere „Poljub“. Razvnela je gdčna. Dev občinstvo zlasti s „Škrjančkovno pesmijo“ tako da je morala dodati še eno pesem. In sicer je zapela Brahmsovo „Brezuspešno podkornico“ s presrečnim izrazom v glasu in besedi. — Po ti točki, ki je pač najbolj prijala občinstvu, sta igrala g. Vedral in g. Procházka Griegovo „Sonato za klavir in gosli“ ter sta izvedla težavno skladbo z

ono dovršenostjo, s katero obvladata vsak svoj instrument. Za zadnjo točko smo čuli Haydnov „Kvartet za dvoje gosli, violo in cello“. Tu sta priskočila g. Vedralu in g. Juneku na pomoč g. dr. P. Drachsler in g. P. Lozar, katerih odlične igralske zmožnosti ter njihju imponujočo spretnost smo dostojno pohvalili že v oceni II. glasbenega večera. Četvorica teh spretnih, inteligentnih godcev je igrala tudi včeraj hvalevredno ter utrdila v nas vero v kvartet domačih umetnikov, ki so začeli v slovenski koncertni dvorani gojiti komorno glasbo.

— **C. kr. poštni in brzojavni urad 1 v Ljubljani** naznanja: Vsled odloka c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu z dne 31. sušca 1899 določijo se začeni z 9. aprilom t. l. uradne ure pri predaji vožne pošte ob delavnikih in praznikih od 8. ure 30 min. dopoldne do 7. ure zvečer in ob nedeljah od 8. ure 30 min. do 12. ure dopoldne in od 5. do 6. ure popoldne.

— **„Pri novi tovarni“.** Bliskoma raz nesla se je včeraj popoldne po mestu vest, da sta lastnika trgovine „Pri novi tovarni“, Konrad Schumi in Friderik Hotscher po ljubljanskem policijskem šefu aretovana, in da se jima je prodajalnica zaprla. Aretovanje teh dveh trgovcev je v mestu res napravilo senzacijo in kamor si prišel, se je le o tem govorilo. Od vseh strani so prihajali lju dje v Špitalske ulice, da se pričajo, če je res prodajalnica zaprta. Schumi in Hotscher otvorila sta bila trgovino v začetku meseca marca letos in sta vsled svojih nizkih cen pri prodaji delala drugim trgovcem veliko konkurenco. Ob vsakem času je bila prodajalnica polna ljudi, in posebno ob sredah in sobotah so se kmetski ljudje kar trli v prodajalnici. Blago je bilo jako ceno in tudi, kakor so veččaki trdili, dobro. Ljudje so na razne načine ugibali, kako je mogoče tako ceno prodajati, in so domnevali, da prodajata Schumi in Hotscher za kako židovsko firmo. Sedaj pa bode uganjka te cene trgovine kmalu rešena. Gotovega se še sicer ničesar ne vé, le domneva se, da se je prodajalo blago, katero je bilo kupljeno pri nekem trgovcu v Celju, kateri je sedaj v konkurzu. Policija je neki oba trgovca, Schumija in Hotscherja, že izročila na Žabjak.

— **Požar pri Višnji gori.** Poročajo nam: Dne 5. t. m. zjutraj začelo je v Dragi pri Višnji gori goret. Ogenj je uničil vezani kozolec gospe J. Gilly, v katerem je bilo več nego 300 stotov krme in slame, ter so zgoreli tudi trije vozovi in sani. Požar, ki je bil po hudem naporu domačinov in vrle požarne brambe višnjegorske, katera je prihitela takoj z dvema brizgalnicama na pomoč, omejen le na kozolec, bi bil lahko uničil tudi bližnjo cerkev in ostala gospodarska poslopja omenjene posestnice. Res je uprav čudovito, da se niso uneli še hlevi, skedenj in gospodarska hiša, kateri so komaj 20—50 korakav oddaljeni od kozolca. Vsa čast vrlim gasilcem! Škoda znaša nad 2500 gl. Kako je ogenj nastal, ni znano; pač pa se sumi, da je zanetil požar neki 6letni otrok, kateri je od kozolca stekel, ko so ljudje ugledali dim. Kozolec je bil zavarovan za malo svoto v primer k provzročeni škodi.

— **Samomor v Trstu.** Predvčerajšnjim zjutraj se je v Trstu ustrelil v svojem stanovanju 27letni Edvard Vodvarka, uradnik v neki zalogi papirja. Vzrok samomoru je nesrečna ljubezen.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenki izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 26. marca do 1. aprila kaže, da je bilo novorojencev 17 (= 25 24/100), mrtvorojenci 3, umrlih 20 (= 29 70/100), mej njimi so umrli: za vrtico 1, za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 3, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 12. Mej njimi je bilo tujevcv 5 (= 25 0/100), iz zavodov 3 (= 40 0/100). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za dušljivim kašljem 1, za vrtico 1 oseba.

— **Laž ali resnica?** „Neue Tiroler Stimmen“ so poročale 1. aprila o nekih čudnih pojavih na gori Monte Baldo v južni Tirolski. Čuje se baje ondi podzemsko bobnenje, iz pok skal se dviga bel rudeč dim in v dolini Aviona se je prikazal nov gorak studenec. Luka Nagene ob Gardaskem jezeru so je posušila in neki otok se je dvignil sredi jezera.

* **Umorstvo 12letne deklice.** V Solnogradu se je zgodilo strašno umorstvo. Neznani človek je v mrtvašnici tamošnjega pokopališča onečastil 12letno deklico, potem pa jo je umoril. Vzlic vsemu iskanju ni še prišla policija hudodelcu na sled.

* **Neverjetna starost.** V Magnojeviči, v bosenskem okraju Bielina, je pred kratkim umrl v starosti 122 let kmet Marko Čivotić. Pokojnik je zapustil sina, ki ima 50 let in tri hčere, ki so stare 52, 56 in 60 let.

* **Potopljena ladija „Stella“.** Na velikonočni četrtek popoldne je peljal angleški parnik „Stella“ iz Southamptona v Guernsey okoli 140 izletnikov. Poleg teh je bilo na ladiji še 42 mornarjev. Okoli 4. ure popoldne je zadela ladija ob skalo na dnu morja ter se je v desetih minutah potopila. Rešilo se je 74 izletnikov in 42 mornarjev, 89 oseb, mej temi kapitana, pogrešajo, in so bržčas vsi utonili. Krivda zadeva kapitana, ki je vzlic gosti megli vozil z največjo naglico, ki pa je v hipu nesreče storil vso svojo dolžnost ter je s svojimi častniki rešil mnogo potnikov. Ko je eksplodiral kotel, je stal kapitan mirno na svojem mestu ter se je z ladijo vred pogreznil v globočino morja.

* **Hišna preiskava fin de siècle.** Pariški „Figaro“ je objavil sodne akte o preiskavi revizije Dreyfusove obsodbe, in vlada toži sedaj list radi izdaje uradnih sodnih tajnostij. Te dni je prišel sodni komisar Marion v uredništvo iskat rokopisov, a naletel je baš najlepši trenotek. Uradniki „Figara“ so bili namreč zbrani v veliki dvorani, kjer jim je kazala neka španska plesalka svojo umetnost. Komisar se je udeležil najprej te skušnje ter je z uredniki vred galantno čestital imenitni plesalki. Potem je iskal rokopis, a ga ni našel.

* **Odločna ljubica.** V Neustadtlu pri Friedlandu je neka zapuščena ljubica na Velikonočno nedeljo ustrelila svojega ljubimca, ki je stal v domači hiši tik njenega očeta. Trikrat je sprožila samokres, a šele s tretjim strelom ga je zadela v vrat, ranila ga pa ni nevarno.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dr. Stornik.

Dunaj 7. aprila. „Wiener Zeitung“ javlja upokojenje dosedanega štajerskega šolskega nadzornika Zindlerja, ki je pri tej priliki dobil naslov dvornega svetnika. H kratu se javlja imenovanje dosedanega ravnatelja mariborske gimnazije, dr. Stornika deželnim šolskim nadzornikom.

† Vladimir Mitrovsky.

Dunaj 7. aprila. Člen gospodske zbornice, Vladimir Mitrovsky je danes umrl v starosti 85 let. Pripadal je srednji stranki.

Gorenjeavstrijski veleposestniki.

Dunaj 7. aprila. Gorenjeavstrijski veleposestniki so sklenili, da ne postavi o nobenega kandidata za mandat, ki je izprazen po smrti grofa Fr. Falkenhayna. § 14. v štajerskem deželnem zboru.

Gradec 7. aprila. Posl. Kotulinsky in drugovi so vpriporili s frazasto motiviranim predlogom glede jezikovnega zakona na podlagi § 14. veliko debato ter zahtevali: vlada se pozivlja, naj poskrbi, da se izvoli ustavni odsek, ki bode dognal upravičenost tega jezikovnega zakona. Namestnik je izjavil na to, da sme deželni zbor po § 18. dež. reda pač posvetovati se in sklepati o zakonih, ki so že sklenjeni in ki so že izdani, ne pa o zakonu, ki se morda šele kdaj izda. Vsa debata in vsi sklepi štajerskega deželnega zbora o jezikovnem zakonu s § 14. imajo torej samo akademično veljavo ter se je s tem prekoračil delokrog v deželnem zboru. Nemški poslanci so namestnika ves čas motili ter klicali: To se mora vse izpremeniti! Debata se bo v prihodnji seji nadaljevala.

Vojaške nemške šole.

Praga 7. aprila. Vlada hoče ustanoviti na Češkem in Ogerskem nekaj nemških vojaških šol. Češki listi proti temu odločno protestujejo.

Budi mpešta 7. aprila. Tudi ogerski listi protestirajo proti ustanovitvi nemških vojaških šol ter pri tem najstrastnejše napadajo vojnega ministra Krieghamerja.

Protisemitski izgredi.

Naohod 7. aprila. Minula noč je bila mirna. Doslej je orožništvo zaprlo 20 izgrednikov, ki so ropali po židovskih demoliranih prodajalnicah.

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Val. Kompár v Cerknici 43 K, katere so namesto venca na krsto dne 24. marca t. l. v Cerknici umrlega g. Josipa Werlija zložili gg.: Alojzij Pogačnik iz Cerknice in Fran Premrov iz Martinjaka, vsak po 10 K; Alojzij Domicelj in Josip Stergulec iz Raketa, vsak po 4 K; Sebenikar, Jurij Meden, Ivan Stergulec, Krajec, Popovič, Kravanja, vsak po 2 K; Meden, Knap, neimenovanec, vsak po 1 K. — G. V. Češnik v Mokronogu 3 K 30 vin. iz nabiralnika v bralnem društvu v Mokronogu. — G. Ivan Vrankovič v Braslovčah 3 K 24 vin. iz nabiralnika. — G. Fran Stelc v Kamniku 2 K 30 vin., nabral Jožov Francelj pri Franc Rodetu. — Skupaj 51 K 84 vin. — Ziveli vsi darovalci!

Tinktura zoper kurja očesa

gotovo najboljšo sredstvo
 za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.
 Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.
 Dobiva se v (20-14)
 deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“
 M. Leustek-a v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 4. aprila: Ana Prepeluh, klavčeva žena, 38 let, Poljanski trg št. 5, vnetje možganske mreže.
 Dne 5. aprila: Ivana Leinfellner, pekarjeva hči, 17 mes. Konjušne ulice št. 1, božjast. — Ivan Jankovič, zasebnik, 36 let, Kolodvorske ulice št. 27, mrtvoud. — Ana Jenko, pekova hči, 3¹/₂ leta, Marije Terezije cesta št. 5, vnetje možganske mreže.
 V deželni bolnici:
 Dne 2. aprila: Ivana Ozič, dninarjeva žena, 32 let, jetika. — Jera Cvetnič, zasebnica, 34 let, pljučnica.
 Dne 3. aprila: Ana Engel, dninarica, 53 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Vlaka nad morjem 300-3 mm. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
6.	9. zvečer	738.5	9.4	sl. izahod	jasno	0.0
7.	7. zjutraj	736.7	3.9	sl. zahod	megla	0.0
	2. popol.	731.6	17.0	p.m. jzah.	skoro obl.	0.0

Srednja včerajšnja temperatura 9.0°, normale: 7.9°.

Dunajska borza

dné 7. aprila 1899.

Skupni državni dolg v notah	100	glđ.	85	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	glđ.	55	kr.
Avstrijska zlata renta	120	glđ.	10	kr.
Avstrijska kronrska renta 4 ¹ / ₂ %	100	glđ.	70	kr.
Ogerska zlata renta 4 ¹ / ₂ %	119	glđ.	85	kr.
Ogerska kronrska renta 4 ¹ / ₂ %	97	glđ.	10	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice	922	glđ.	—	kr.
Kreditne delnice	369	glđ.	—	kr.
London vista	120	glđ.	52 ¹ / ₂	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	glđ.	97	kr.
20 mark	11	glđ.	78	kr.
20 frankov	9	glđ.	55 ¹ / ₂	kr.
Italijanski bankovci	44	glđ.	35	kr.
C. kr. cekini	5	glđ.	87	kr.

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERŠEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5-10 glđ.

Akademsko društvo „Slovenija“ javlja vsem svojim častnim, podpornim in rednim članom tužno vest, da je nje večletni član, gospod

Ivan Zupan

dné 3. aprila v Würshofen-u na Bavarskem, previden s svetotajstvi, po mučni boleznii preminul.
 Pokojnika se priporoča v blag spomin!
 Dunaj, dné 5. aprila 1899.

Odbor.

Otroški vozički

in specialitete v krušnih krožnikih in izprehodnih palicah itd. itd. so vsled mojih znanih rezijskih stroškov, ker nimam več ulične prodajalnice, tako po ceni, kakor nikjer drugod. Poskušnja bude to potrdila. (631-5)

Z velespoštovanjem

FRANC STAMPFL

Gledališka stolba 3, zraven „Tonhalle“.

Izvod iz voznega reda

veljavem od dné 1. oktobra 1898. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiš. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal Ansee, Solnograd; čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. sjutraj osonni vlak v Trbiš, Poptabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. dopoldne osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curia, Geneva, Paris, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevice, Pilsen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Praga v nove mesto in v Kečevje.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. sjutraj, ob 1. uri 05 m. dopoldne, ob 6. uri 55 m. sveder. — **Prihod v Ljubljane j. k. Praga iz Trbiša.** Ob 5. uri 46 m. sjutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Parisa, Geneva, Curia, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. dopoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. sveder osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Praga in nove mesto in Kečevje.** Osonni vlaki: Ob 8. uri 21 m. sjutraj, ob 2. uri 39 m. dopoldne in ob 8. uri 46 m. sveder. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. sjutraj, ob 3. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljane d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. sjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Potrebna in koristna darila za vsako priliko!

Češki krščanski specialni zavod za platno!

Svoji k svojim!

Viljem V. Vejman

izdelovalec platnena, pavolnatega in damastnega blaga

v Prostějovem na Moravi

priporoča lastne tkanine izdelke na roke po smernih cenah in najboljši kakovosti: celoplatneno domače in belene platne vseh širokosti in finosti, platne na platne do 24 cm., damaste, gradle, namizne prte in blago, obrisač, servijeta, bele in barvane za 12 in 24 oseb, otirače, platnen in pavolnat kanefas, robce, bele in barvane, platnene, pavolnate in svilnate, inlet in angin za sipke, oksford, krizet, obični pralni sefir in šotake blage za damske obleke, platna: pavolnata, ruska, za žimnice, slamnike, zastore itd., trilhe, sifon, floridas, kreton, piké, barbant, satin, brilantin itd., itd.

Ugodna darila (1953-38) in potrebe za gospodinjstvo.

Lastni izdelek.

Trgovcem se blago ne pošilja.

Kot strokovnjak in samizdelovalec lahko najboljše postržem.

Vzorci in ceniki na zahtevanje.

Naročene blage pošilja se le po poštarnem povzetju.

Poseben oddelek za razpošiljanje pod osebnim vodstvom.

Opreme za neveste od 50 glđ. do 2000 glđ. so vedno v zalogi.

Postržba realna; neustrezajoče blago se vrane radovoljno nazaj.

OPRAVA ZA GOSTINE, KAVARNE IN HOTELE.

Dobro ohranjen klavir

proda se po niski ceni.
 Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Pes se je zatekel.

Velik, belo in rumeno lisast Leonbergovec, na ime „Gero“ slušajoč, se je zatekel. — Eventualne vesti o njem naj se pošljejo proti dobri nagradi Ludoviku Demberger-ju v Tržiču. (652-2)

Kdo se želi etablirati ali upeljano trgovino prevzeti?

Pogoji ugodni.
 „Mercur“
 poste restante, Celje. (626-3)

Iz neke konkurzne mase

se prodajo (390-2)
 tirjatve do dolžnikov na Kranjskem in Primorskem pr. circa 4000 glđ. a. v.
 Pojasnila daje upravitelj konkurzne mase dr. Emil Machatsch dvorni in sodni odvetnik Dunaj, VII., Neubaugasse 45.
 Za kadilce cigaret in iz pipe.

Najboljše in najbolj zdravo kadenje je brez dvoma ono s „Mörathon“-om.

Pristno le z stročje glave kot varstveno znamenje.
 Mali zavojček sadostaja, da se 5 do 6 zavojčkov tobaka naredi okusnih, prijetno duhtečih in zdravju ugodnih.
 Jedini izdelovatelj Th. Mörath, Gradec drogerija „pri bebru“.
 Glavna zaloga: Fr. Pettauer, drogerija v Ljubljani. (1675 24)
 Majhen zavojček 10 kr., velik 30 kr., 12 malih ali 4 veliki zavoji franko s povzetjem 1 glđ. 26 kr.

Kam nemoblovano, popolnoma separirano sobo

s separatnim vhodom (eventualno z malim kabinetom vred) brez kuhinje. — Ponudbe čim prej poste restante Ljubljana pod šifro: „Snažnost“.

Šivilja in učenka

se takoj vzprejmeta. (654-2)
 Stari trg št. 2, II. nadstropje.

Sveže Kulmbachsko pivo

v steklenicah
 priznано zdravilo in krepilo za bolnike je v zalogi trgovine (21-79)

Kavčič & Lilleg

pri „Zlatoregu“.
 V torek, dné 11. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne prodalo se bo v skladišču na juž. kolodvoru v Ljubljani po javni dražbi 10 sodov slivovke.

Sporco 1315 ky.
 K obilni udeležbi vabi (658-1) načelnštvo postaje.

Največje skladišče raznega semena

in sicer volikanske pese

potem nemške, štajerske, inkarnat, turške in travniške detelje, raznih vrst pesnega semena, splošno znano kot najboljša krma za živino; travnega semena za suhe, mokre, peščene in glinovite travnike; velika izbira semena za salato, kumare, peteršilj, zeleno, sladki grah, fižol in vse druge vrste semena za zelenjad. — Proseč mnogobrojnega poseta

(331-14) Peter Lassnik.

VABILO

rednemu občnemu zboru

„Notranjske posojilnice“ v Postojini

kateri bode dné 14. aprila 1899 ob 1. uri popoldne v društveni pisarni.

Dnevni red:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Poročilo blagajnikovo.
3. Poročilo nadzorovalnega odbora.
4. Volitev ravnateljskega odbora, in sicer:
 - a) ravnatelja,
 - b) blagajnika,
 - c) kontrolorja in
 - d) dveh namestnikov.
5. Predlogi društvenikov.

V Postojini, dné 4. aprila 1899. (656-2)

Ravnateljstvo.

Janko Klopčič

urar v Ljubljani, Prešernove ulice št. 4.

Nikelnaste, jeklene, srebrne, Tula, amerikske plaque, zlate ure. Stenske ure. Ure z nihalom. Salonske ure. Pisarniške ure. Raznovrsne lično izdelane budilke. Srebrne, Tula, amer. plaque, novo-zlate, fine 14kar. zlate verižice, zapestnice, prstani, uhani, zapone, priklepki, gumbi za manšete in srajce, igle za kravate iz granatov. Razne stvari iz Kinastrebra. Prstani in uhani z dijamanti in briljanti. Specialitete vsake vrste v zalogi.

Nikjer se ne kupuje ceneje.

Popravila zanesljivo, točno in cenol! 14

Prej J. Zor Alojzij Erjavec J. Zor Črevljarski mojster v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je cenol, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvalo, ter razne potrebščine za to obrt. 14

Mere se skrajšujejo. — Vnasim naročilom naj se pridene vtorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 14

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, šipke, svileni blago, perilo, e e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e e

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 glđ. 25 kr., kegljiske kroglice 12 cm debele 1 glđ. 25 kr., 13 cm debele 1 glđ. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnjke in zdravstvene pipe do najfinjše vrste. Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, less izvršuje po najnižji ceni. 14

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik.

Glavna trgovina: Stari trg št. 21.

Podružnica: Vegove ulice št. 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slasno pekarsko pečivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwiebak). V svojih slasličnicah postresam točno z najfinjšim nasladnim pečivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijanske krofe in zavitke s smetano napojljene. 14